

Ілюстрована Шевченківська Бібліотека
№ 6.

УТОПЛЕНА.

З 1 малюнком і портретом.

Накладом „Канадійского Фармера.”
852 Main Street, Winnipeg, Canada.

M. Weberka

Утоплена.

(Базада).

Вітер в гаї не гуляє,
В ночі спочиває;
Прокинь-ся, тихесенько
В осоки питає:
»Хто се, хто се по сім боці
Чеше косу? хто се?
Хто се, хто се по тім боці
Рве на собі коси?
Хто се, хто се?« Т есенько
Спитає-повіє,
Та й задріма, поки неба
Край зачервоніє.

»Хто се, хто се?« питаєте
Цікаві дівчата.
Отто дочка по сім боці,
По тім боці мати.

Давно колись те діялось
У нас на Україні.
Серед села вдова жила
У новій хатині,
Білолиця, кароока
І станом висока,
У жупані, кругом пані,
І з-переду й з-боку.
І молода — нівроку їй! —
А за молодю,
А надто ще за вдовою,

Козаки ордою
Так і ходять. І за нею
Козаки ходили,
Поки вдова без сорома
Дочку породила.
Породила, та й байдуже!
Людям годувати
В чужім селі покинула:
Оттака-то мати!..
Постривайте, що ще буде!
Годували люде
Малу дочку, а вдовниця,
В неділю і в будень,
З жонатими, з парубками
Пила та гуляла,
Поки лихо не спіткало,
Поки не та стала:
Не чула ся, як минули
Літа молодії..
Лихо, лихо: мати вяне,
Дочка червоніє,
Виростає. Та її виросла
Ганна кароока,
Як тополя серед поля,
Гнучка та висока.
»Я Ганнусі не бою ся!«
Матуся співає;
А козаки сьміють ся їй,
Ганнусі моргають.
А надто тої рибалонька,
Жвавий, кучерявий,
Мліє, вяне, як зостріне
Ганнусю чорняву.
Побачила стара мати,
Сказила ся люта:
»Чи бач, погань розхрістана,
Байстрия необуте!
Ти вже виросла, дівуеш,
З хлопцями гуляєш?
Постривай же, ось я тобі!..
Мене зневажаєш?
Ні, голубко!«

І од злости
Зубами скрегоче.
Оттака-то була мати!
Де-ж серце жіноче,
Серце матери?... Ох, лихо,
Лишенько, дівчата:
Мати стан гнучкнїй, високий,
А серця не мати!
Ізогнеть-ся стан високий.
Брови полиняють,
І не счуєтсьь; а людє
Сьміючись згадають
Ваші літа молодїї,
Та ї скажуть: ледащо!
Тяжко плакала Ганнуся,
І не знала, за-що,
За-що мати зчуцаєть-ся,
Лає, проклишає,
Свое дитя без сорома
Байстрям нарікає.

Катувала, мордувала.
Та не помагало;
Як маківка на городї,
Ганна розцьвітала;
Як калина при долині
В-ранці під росою,
Так Ганнуся червонїла,
Мила ся сльозою.
»Заворожена! Стрївай же!«
Шепче люта мати:
»Треба трути роздобути,
Треба йти шукати
Стару відьму!«

Найшла відьму
І трути достала,
І трутою до схід сонця
Дочку напувала.
Не помогло Кляне мати
Той час і годину,
Коли на сьвіт породила
Нелюбу дитину.

»Душно мені. Ходім, дочко,
До ставка купать ся!«
— »Ходім, мамо!«

На березі

Ганна роздягла ся.
Роздягла ся, розкинулась
На білій сорочці;
Рибалонька кучерявий
Мліє на тім боці.
І я колись... Та цур йому!
Сором, не згадаю.
Як дитина, калиною
Себе забавляє,
Гне стан гнучкий, розгинає,
На сонечку гріє.
Мати дивить ся на неї,
Од злости німіє,
То жовтіє то синіє;
Розхрістана, боса,
З роту піна, мов скажена
Рве на собі коси.
Кинула ся до Ганусі
І в коси впила ся.
»Мамо! мамо! що ти робиш?«
Хвиля роздала ся,
Закипіла, застогнала,
І обох покрила.
Рибалонька кучерявий
З усієї сили
Кинувсь в воду; пливе, синю
Хвилю роздирає,
Пливе, пливе — от-от доплив!
Пірнув, виринає,
І утоплена Ганнусю
На беріг виносить,
Із рук матери заляклих
Вириває коси.
»Серце мое! доле моя!
Розкрий карі очи!
Подиви ся! усміхни ся!
Не хочеш? не хоче!«

Плаче, пада коло неї,
Розкрива, цілує
Мертві очі. »Подиви ся!...
Не чує, не чує!«
Лежить собі на пісочку,
Білі рученята
Розкидала; а за нею
Стара люта мати:
Очі вивело із лоба
Од страшної муки,
Втербила в пісок жовтий
Старі сині руки.
Довго плакав рибалонька:
»Нема в мене роду,
Нема долі на сім сьвітї!
Ходїм жити в воду!«
Підняв її, поцілував.
Хвиля застогнала,
Розкрила ся, закрила ся,
І слїду не стало...

З того часу ставок чистий
Заріс осокою;
Не купають ся дівчата,
Обходять горою;
Як угледять, то хрестять ся,
І зовуть заклятим.
Сумно, сумно кругом його...
А в ночі, дівчата,
Впливає з води мати,
Сяде по тім боці;
Страшна, синя, розхрістана,
І в мокрій сорочці,
Мовчки дивить ся на сей бік,
Рве на собі коси.
А тим часом синя хвиля
Ганнусю виносить.
Голісїнька, стрепенеть-ся,
Сяде на пісочку.
І рибалка впливає,
Несе на сорочку
Баговіньня зеленого;

Сяде на пісочку...

Поцілує в очи —
Та і в воду; соромить ся
На гнучкий дівочий,
На стан голий подивить ся...
І ніхто не знає
Того дива, що творить ся
Серед ночі в гаї.
Тільки вітер з осокою
Шепче: — »Хто се, хто се
Сидить сумно над водою,
Чеше довгі коси? «

1841, 8-ХІІ.
Петербург.

Нові книжки

До набутя в Руській Книгарни:

Розбійник Кармелюн, в 6-х частях.....	\$2.40
Козацька пімста.....	30 ц
Князь і Жебран.....	40 ц
О терпеливій Олені.....	20 ц
Ноані збірники народних пісень: Дум, Думок. Коломийок і пісень весільних.....	25 ц
»НАША ДУМА«. Українські пісні для хору.....	\$1.50
Український співакни.....	40 ц
В неділю рано зіле попала.....	75 ц
Книшенковий Словарець, укр.-англ. і англ.-укр.....	\$1.50
Великий Українсько-Англійський Словар 1640 сторін....	\$2.00
Русалка. — Оповідане.....	15 ц
Оповідане з війсьнового життя.....	15 ц
Шевченко і його Україна.....	20 ц
Слоарни чужих слів.....	30 ц
Національні відносини в Бельгії.....	10 ц
Робітничі пісні.....	25 ц
Пісні Рвирутські.....	20 ц
Під шумом млинських коліс, або Флюші Бють. — Чудернацькі оповідання Т. Риппюжа мірошинка стогапторбських млинів Том I.....	20 ц

Ruska Knyharnia

848-850 Main St.

Winnipeg, Man.

Гарна Історія о терпеливій Олені

Донці Антоія, Турецького цісаря з Константинополя, потра для уратованя чесности впрекла ся двору і шастя і через 22 роки вандрувала по світі і переносила всякі невгоди і пужду .. 20ц

З Теренів Великих Воєн

і

Росийська Революція

Збірка пачерків із життя теперішнього війська і життя козаків; кровавих боїв вишшних днів і днів минувшини.

ХОЧЕТЕ ЗНАТИ

Причини і початки революції в Росії; Арештованя міністрів; як бувший цар Николай Романов зрештляував і як випускали людей з вазниць.

Не покалуйте 50 цт., а ми вишлемо Вам сю веллчезну книжку на 169 сторін з много образками.

Мандрівни та пригоди Шляхтича чванківського на полю і на морю. — Сю книжочку як захчете читати то не зможете її покинути пока не перчитаете цілу, а що вже пасмієте ся, то не можливо пером описати. Які то смішні пригоди він мав, що чогось подібного ще не читалисьте в своїм житю. 118 сторін в оправі. — Ціна 50ц

Князь і Жебрак

Вже заголовон показує, що се з інтересна книжка на переведека з англ. мови на укрїнсьну. — Ціна 50ц

В неділю рано зіле копала.

Незвичайно інтересне і займаюче оповіданя. О. Кобилянська 75ц
Козацька Піска. — Оповіданя а новацької старовини. — Написав Ан. Чайковський..... 30ц
Дві Долі. — Повість Д. Мордовця..... 35ц

Руска Кнужарня

848-850 Main Street,

Winnipeg, Man.

Українські Словарі, Тлумачі і Підручники

Хто не вміє говорити, читати або писати по англійськи, а хотів би мати добру поміч до науки, нехай не жалує пару центів і купиць собі

Великий Укр.-Англійський Тлумач

під заголовком

„ПРОВІДНИК“

або практичний підручник до вивчення ся англійської мови в коротіім часі й без помочи учителя.

Провідник сей обнямає 272 сторін друку великого формату а обнямає: руську і англійську писану і друковану азбуку, легку, практичну граматику, розговори на вескі случаи, гарний і повний Англійсько-Руський і Русько-Англійський Словар, поділ часу міри ваги і т. д.

Нове поправлене однокке виданє.

Ціна Провідника \$1,50, в полотняній оправі з золотим випи- скамш	\$2.00
Товариш Українсько-Англійський Тлумач до початкової науки англійської мови	60ц.
Самоук до науки Української мови для Англіїців (Self-Taught of Ukrainian Languages).....	60ц.
Словарик пояснєня чужих та не дуже зрозумілих слів	30ц.
Нишецьковий Словар Англійської і Української мови з регі- стром. — Ціна	1.50
Великий Українсько-Англійський Словар. — 1640 сторін, 70 сторін граматики з описанєм кожного виразу і вимови англій- ських слів міцній оправі.....	\$2.00
Словар Чужих Слів. — Поверх 12,000 слів чужого походження в Українській мові	\$2.00
Українсько-Англійський Листівник. — Підручник до писаня ли- стів по українськи і англійськи. — Ціна.....	75ц.
В оправі	\$1.00

RUSKA KNYHARNIA

848-850 Main St.

Winnipeg, Man.

Кожний Українець повинен Читати

ПРО СТАРІ ЧАСИ НА УКРАЇНІ. Михайло Грушевський.
Зваженим і приступно написана коротка історія України. На-
писав її найбільший український історик, мученик за укр.
справу, бувший професор львівського університету Михайло
Грушевський. В книжочці є 38 образків і мапка України. 144
сторін друку. — Ціна 40ц

ОБРАЗКИ З ГРОМАДЯНСЬКОГО І ПИСЬМЕНСЬКОГО

РОЗВИТКУ УКРАЇНЦІВ

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ - РУСИ.

Написав Олександр Барвіський

Географія України в книжочці з 41 образками. Кожний свідо-
мий Українець повинен знати за свій край. — Ціна..... 40ц

ПЕТРИЙ І ДОВБУШУКИ.

Повість у двох частях. — Написав Іван Франко.

Представляти, хто був Іван Франко не потрібно. Імя його знав
ниці кожда українська дитина, так само як імя Тараса Шевчен-
ка. Се два імена, що займають в українській літературі перші
місця. »Петрій й Довбушки« є одним з перших більших творів
Франка. У пізніших роках Франко переглянув і поправив сей
вір. Хто лише читав »Петрії й Довбушки«, не міг ними налю-
бувати ся. — Ціна 80ц

У гарній полотняній управі 1.10

БІЛЯ МАШИНИ.

Оповіданє Володимира Винниченка.

Володимир Винниченко є найталановитіший український псь-
менник нинішнього часу, один з величів літературного світа. В
оповіданю »Біля Мащини« представляє він один день з життя ро-
бітників коло молотівні на Україні. — Ціна 10ц

RUSKA KNYHARNIA

848-850 Main St.

Winnipeg, Man.